

ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА ТА ІДЕОЛОГІЯ

DOI 10.31558/2519-2949.2020.2.11

УДК 378-057.875(477)"2020":316.64/.65+329.78

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7138-2251>

Алмашій А. О., Ужгородський національний університет

УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО 2020: ОРІЄНТИРИ ТА ПОГЛЯДИ ЩОДО ПОЛІТИКИ

Одним із викликів для розвитку України є формування активного прошарку громадян, з високим рівнем політичної свідомості, які прагнуть позитивних змін в своїй країні. На прикладі здобувачів вищої освіти Ужгородського національного університету досліджено політичну соціалізацію сучасного студентства, їх політичні орієнтації та погляди щодо політичної суб'єктності.

Дана стаття фокусується на дослідженні політичної соціалізації студентської молоді, визначенні їх рівня довіри до влади, їх компетентності та вмотивованості до суспільних дій, проаналізовано рівень їх поінформованості та особливості зв'язку між суспільством та владою. Так як, сучасна молодь є важливий суспільним ресурсом країни і для реалізації власних потреб і інтересів може об'єднуватися у молодіжні організації чи рухи, які є найефективнішим інструментом комунікації молоді, суспільства та влади. Саме в рамках подібних рухів молода людина проходить певну соціалізацію та може самореалізовуватися.

У статті підкреслено, що більшість представників сучасної студентської молоді цікавиться політикою, хоча й вважають себе політично пасивними і не беруть участі в жодних мітингах, акціях, протестах. Також, у ході дослідження було визначено, що переважна більшість опитаних не є членом жодної громадської організації, хоча вважають, що саме студентська молодь здатна змінити ситуацію в країні. Сучасний рівень політичної грамотності молоді можна оцінити переважно як середній чи низький. Також розглянуто питання впливу політики на особистість.

Автор наголошує, що держава, яка прагне розвиватися, потребує якомога активнішого залучення креативної, амбітної студентської молоді. Від її рівня політичної свідомості та культури залежить добробут в суспільстві будь-якої країни.

Ключові слова: *молодь, студентство, політика, політична активність, політична грамотність.*

Постановка проблеми. В Україні помітним є брак комунікаційних каналів між владними політичними структурами, зокрема врахування думки різних соціально-політичних груп, в тому числі за допомогою даних соціологічних досліджень. Однією з соціальних груп, бачення якої щодо політики, політичного розвитку України, ролі у політичній системі дуже важливо врахувати є студентська молодь: саме цей прошарок українського суспільства потенційно визначатиме його майбутнє та функціонування держави щонайпізніше у середньостроковій перспективі.

Case study одного з найбільших університетів України – Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» – не претендує на вироблення висновків щодо політичних орієнтацій всього українського студентства, але демонструє тенденції, які у перспективі можна дослідити у порівняльному вимірі в інших регіонах України чи в загальнонаціональному масштабі.

Зауважимо, що до опитування, яке було здійснено упродовж 7.04-7.05.2020 р. за допомогою розробленої авторської анкети долучився 1001 студент ужгородського вишу [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До проблем впливу соціуму на індивіда та поняття політичної соціалізації особистості соціологи та дослідники звернулися лише в роки незалежності України. Цій проблематиці приділили увагу такі вчені, як Є. Головаха, М. Головатий, В. Ребкало,

Н. Дембицька, В. Бебик, В. Андрущенко, Г. Волинка, Е. Лібанова та ін. Автори досліджували питання політичної культури молоді та фактори, які впливають на політичну соціалізацію особистості.

Необхідно зазначити, що незважаючи на дослідження певних аспектів політичної культури сучасних суспільства, питання молодіжної політичної культури, зокрема в Україні, залишається майже не проаналізованим, що відкриває простір для актуальних наукових пошуків.

Метою даної наукової статті є дослідити та проаналізувати рівень політичної соціалізації молоді, їх політичну грамотність та обізнаність, настрої та позиції сучасного студента. Так як це той прошарок суспільства, що вже сьогодні може вирішити, або вже вирішує долю всіх громадян України.

Виклад основного матеріалу. Важливим для розуміння результатів авторського дослідження є факт, що дане опитування студентів УжНУ проводилось у період пандемії Covid-19, коли через певні страхи, незахищеність, відчуття тривожності і невпевненість в завтрашньому дні суспільство особливо гостро реагувало на ряд запитань, а також відбувалася переоцінка справжніх життєвих цінностей.

Результати опитування продемонстрували, що у більшій частини студентської молоді Ужгородського національного університету існує інтерес до політики. 18.9% респондентів відповіли, що цікавляться і 63.2% – частково цікавляться політичною ситуацією. 17.6% опитаних виявилися політично пасивними та байдужими до політики, що зумовлюється, в першу чергу, відповідним рівнем соціального та психологічного розвитку особистості. Також, таке ставлення до участі у суспільно-політичному житті є наслідком розчарування людей у політичній системі та вказує на нерозуміння сенсу діяльності владних інститутів. Втрата інтересу до політики характерна не тільки для України, але і для ряду інших країн.

Торік укладачі Оксфордського словника обрали словом року «youthquake». Дослівно – «землетрус молоді». Це поняття позначає важливу культурну, політичну або соціальну зміну, за якою стоїть молодь. Своє рішення експерти обґрунтували тим, що упродовж останніх декількох років спостерігається зростання політичної активності молодих людей. При цьому, молодь репрезентує силу, що стоїть на захисті демократичних цінностей, прав людини, толерантності та європейської інтеграції.[2].

Тож під час складання анкети доречним було запитати респондентів саме про їх зацікавленість політичною ситуацією в Україні та оцінку власної політичної активності у суспільстві. Політично активне суспільство переважно зацікавлене ситуацією у країні, регіоні та громаді проживання: найбільш пасіонарні його представники намагаються безпосередньо вплинути на політичні процеси та події і, таким чином, реалізувати свої ідеї, плани та вдосконалитися як повноправний член соціуму. Політично пасивне суспільство намагається вслякно уникнути своєї участі в політиці. Але є громадяни, які цікавляться політикою чи беруть безпосередню участь в політичних процесах до певної межі, яку вважають потрібною для задоволення власних потреб та інтересів.

Тому не дивно, що 49.2% опитаних відповіли, що цікавляться політичною ситуацією в Україні, 43.1% – лише інколи нею цікавляться, а 7.4% взагалі не цікавить політична ситуація в Україні. 71.3% респондентів опитаних вважають себе політично неактивними, тобто оцінюють свій рівень, як низький. 25.6%, як середній і тільки 2.1% оцінюють свій рівень політичної активності, як високий.

Взагалі, демократичні держави зіткнулися з проблемою відчуження влади, що має вигляд спаду політичної активності. Влада стає все більш віддаленою і недосяжною, що є гальмівним фактором на шляху до демократичних перетворень. У зв'язку з цим, залучити громаду до політичної активності можна буде лише реорганізувавши політичну систему. Для цього потрібно: відродити таку функцію партій, як вираження інтересів громадян; стимулювати створення та становлення авторитетних громадських організацій, надавши їм широкі повноваження впливу та контролю за владою; ввести політичну відповідальність і передбачити механізми швидкого усунення від влади на підставі звинувачень політичних діячів у недотриманні їхніх же виборчих програм чи офіційних обіцянок.

Якщо забезпечити усе вищеперераховане, то зв'язок суспільства із владою у вигляді впливу громадян на державу, скоріш за все, відновиться, а проблема політичної інертності буде частково вирішена. Участь народу в політичному житті – це визначальна передумова для існування демократії, але якщо цей режим не в змозі її постійно забезпечувати, він приречений. Для довготривалого існування демократія вимагає стимуляції політичної активності громадян [3].

Серед причин неучасті молоді у політичних процесах є: сумніви в ефективності політичних процесів та здатності бути їх повноправним учасником, можливості впливати на життя людей, відсутність комунікації між молоддю та владою, непорозуміння, слабка поінформованість, що веде до формування невпевненості у здатності приймати рішення.

Яскравим прикладом пасивності молоді в суспільно-політичному житті країни є реакція щодо можливості участі в будь-яких масових політичних акціях. Так, 73.9% опитаних ніколи не брали участі у масових політичних акціях, мітингах, страйках, демонстраціях тощо. Можливо, причиною такої пасивності є те, що 15.4% опитаних вважають, що студентська молодь ніяк не впливає на політичні процеси в Україні чи регіоні, а що вона інколи впливає вважають 38.4% опитаних. З іншого боку, 45.3% з опитаних переконані, що студентська молодь все-таки здатна впливати на політичні процеси в Україні чи регіоні, а 16.1% виділяють масові акції одним із методів впливу на політичну ситуацію. Це вказує на існування невпевненості чи нерішучості українського молодого покоління перед реальними діями. Ще однією з причин низької активності молоді є неорганізованість цієї групи населення та страх заявляти власні ініціативи.

Як свідчать одержані у результаті опитування дані, 24.4 % респондентів з числа студентів Ужгородського національного університету інколи беруть участь у мітингах чи демонстраціях залежно від їх спрямування. Тобто, ця група молодих людей може активуватися лише заради власних інтересів та потреб. Лиши 1.4% опонентів часто бере участь в політичних акціях, мітингах та протестах. Але є й такі, що вважають, що для будь-якого впливу на ситуацію в Україні чи регіоні у них нема ні засобів, ні можливостей, ні лідера чи ідеології.

Також важливим моментом для розвитку будь-якого суспільства є його політична грамотність, що включає в себе сукупність знань громадян щодо своїх конституційних прав та обов'язків, розуміння політичних дій. Багато людей нехтують політичною грамотністю, через що виникає непорозуміння між суспільством і владою. Також вкажемо, що політична культура – це загальнолюдська культура, що пов'язана з політикою. За результатами нашого дослідження 39.7% респондентів оцінюють свій рівень обізнаності в політиці як низький, 53.2% – середній, і тільки 6.1% вважають його високим.

Не можливо не враховувати вмотивованість до політичних процесів молоді в суспільстві. Основним мотивом до активності є загальне покращення ситуації в країні. Так вважають більше половини опитаних (60.9%). Це свідчить про те, що студентській молоді не байдужа доля своєї Батьківщини, тому цей патріотизм не може не вселяти оптимізм. Забезпечення власного надійного майбутнього – ще один з пріоритетів для молодого покоління. Це мотив, який спонукає на конкретні дії для задоволення власних інтересів. Так вважає 33.6% опитаних. 3.1% респондентів вказали, що основним мотивом до політичної активності є власна реалізація. Також були такі, які відповідали, що цим мотивом є покращення ситуації в своєму селі чи регіоні. Є й такі, що не володіють жодною мотивацією.

Маємо підстави узагальнити, що для активізації політичної участі населення і, особливо молоді, передусім важливими є об'єктивне та достовірне інформування населення, покращуючи – у такий спосіб – його політичну грамотність.

Інформація – є важливим ресурсом у будь-якій сфері життєдіяльності людини. На нашу думку, люди відчують брак інформації або не до кінця розуміють її. А ефективно управління можливе лише через інформування всіх суб'єктів будь-якого процесу. В даному випадку, соціологічне дослідження виконує функцію зворотнього зв'язку в управлінському процесі.

Тож, ми запитали у респондентів з числа студентів Ужгородського національного університету про джерело надходження інформації про політичну ситуацію в Україні чи регіоні. Переконливим та основним лідером стає всевітня мережа Інтернет – 79.4% опитаних отримують ту чи іншу інформацію через його інформаційні канали.

Можна нагадати у цьому контексті, що у 2019 році на замовлення USAID-INTERNEWS проведено дослідження «Ставлення населення до ЗМІ та споживання різних типів медіа у 2019 р.», згідно якого, за 5 років кількість українців, які постійно користуються Інтернетом зросла на 50%, а кількість тих, хто не користується мережею взагалі знизилася вдвічі. І в 2019 році вперше Інтернет-ЗМІ за рівнем довіри випередили телебачення. [4]

Водночас законодавство та практика України не розглядає Інтернет, як надійне та достовірне джерело надання інформації. Зумовлено це тим, що процес розміщення інформації на сайтах не є таким складним, як до прикладу інформування через радіо чи преси. Інтернет є засобом відкритого зберігання інформації будь-якого характеру. Тому Інтернет є таким джерелом подачі інформації, яке потребує перевірки.

Водночас, для молоді Інтернет, соціальні мережі є чудовим майданчик для комунікації певних спільнот, інструментом пошуку людей зі схожими інтересами. Молодь обирає більш легкий метод знайомства та пізнання світу. Інтернет – це те середовище, що стає для молоді новим соціальним простором існування, де відбувається становлення особистістю власного політичного «Я». Тому не дивно, що 19% опитаних вважають активність у соціальних мережах одним із методів впливу на політичну ситуацію в Україні.

За результатами нашого дослідження, телебачення залишається теж важливим джерелом подачі інформації. 15.6% опитаних дізнаються про певні події саме через нього. 0.9% – через друковані ЗМІ, 0.2% – через радіо.

Важливим джерелом інформації залишається комунікація з іншими людьми. У процесі соціалізації молоді проходить декілька етапів розвитку, але кожному з них притаманна комунікація, що є необхідною складовою розвитку сучасного суспільства. Під час опитування було поставлене перед респондентами таке запитання: чи обговорюєте політичні теми в колі сім'ї та друзів? 22.5% опитаних відповіли, що постійно обговорюють, 69.6% – інколи, 7.3% – ніколи не обговорюють політичні теми.

Для політичної соціалізації молоді, для підвищення її політичної грамотності та обізнаності потрібне суб'єктивне бажання цікавитись політикою і слідкувати за політичною ситуацією в Україні та регіоні регулярно. Сучасна молоді є більш самостійна і хоче приймати рішення індивідуально. Тому більшість молодих людей намагаються слідкувати за політичними новинами. 34.3% опитаних постійно слідкують за політичними новинами, 58.4% – рідко. Можна вважати це досить хорошим показником для підвищення політичної грамотності суспільства і, особливо, молоді. Але є й такі представники студентства, які вважають, що це їм не потрібно і мають на це особисті причини. Так, 7.3% опитаних ніколи не слідкують за політичними новинами.

Також сьогодні можемо спостерігати суттєву різницю у сприйнятті політичних процесів між молоддю та іншими віковими групами населення України. Люди старшого віку, які загартовані певним стилем світогляду та соціально-економічним режимом, передають свої життєві настанови молоді, але вони перебирають та бачать і інші зразки соціальної поведінки в суспільстві, вивчають нові дисципліни, маючи вільніший та ширший доступ до інформації і т.д. Отже, політична соціалізація – це продукт власного досвіду, який також нагромаджується та передається від покоління до покоління.[5]

Чи впливає політика на сучасну молоді України? 27.2% відповіли, що політикана суттєво впливає на їх життя, а от 19.9% опитаних вважає, що вона ніяк не впливає. 51.7% – впливає тільки частково.

Цікавим було дізнатися, які методи впливу, на думку студентської молоді, можливо використовувати для впливу на політичну ситуацію. Громадська активність – це один з основних методів впливу на політичну ситуацію: так вважає 48.5% опитаних. Громадська активність пов'язана з громадською позицією. Молодь з громадською позицією – це свідомі та зрілі люди, які усвідомлюють своє місце в суспільстві та проявляють інтерес до нього. На нашу думку, це і є запорукою успіху будь-якої країни та основою демократичної держави. При тім, 84.5% опитаних не є членами жодної громадської організації, 7.8% планують стати членом громадської організації, і тільки 7.2% вже є членами певної структури.

Ми можемо констатувати, що переважна більшість молодих людей не залучена до громадянської активності і не бачить у ній потреби. Хоча молоді розуміє свою потребу та значимість в громаді для процесу прийняття рішень, але жодних дій для цього не робить. Сучасний студент відчуває перешкоди на шляху до власної реалізації в громаді. Хоча власна пасивність та низький рівень громадської свідомості також є перешкодами. Влада, на жаль, ігнорує ініціативи, і молоді не отримує доступу до прийняття рішень та участі у важливих процесах. Водночас, існує ряд європейських країн, де молоді є партнером місцевої влади, і саме її структури ініціюють таке партнерство.

Найменше прихильників серед інструментів впливу на владу має метод участі в виборах. Тільки 12.3% опитаних студентів вважають цей метод дієвим і ефективним. Серед опитаних виявилися і такі, що вважають всі представлені методи (участь у виборах, масові акції, громадська активність, активність у соціальних мережах) дієвими і потрібними для того, щоб інтереси молоді були прийняті до уваги.

Головною проблемою залишається недовіра молодого покоління до влади та політичних сил. Недовіра до влади – це перешкода на шляху до політичної соціалізації молоді, її розвитку

в громадському суспільстві, залученні до прийняття важливих рішень, до свободи дій, набуття відповідних навичок та досвіду. Зазначимо, що громадяни України мають найнижчий рівень довіри до влади у своїй державі. Лише 9% жителів мають довіру до керівництва держави, це найнижчий рівень довіри у світі вже другий рік поспіль. [6]

Нам цікаво було дізнатися чи змінилася ситуація у 2020 р., зокрема серед студентської молоді. Тому, як демонструють результати нашого дослідження, тільки 8.2% опитаних студентів повністю довіряють владі. І це той, зовсім молодий прошарок суспільства, який проходить власну політичну соціалізацію з повною недовірою до влади.

Нагадаємо, що опитування проходило під час пандемії Covid-19, коли більшість населення залишилась у ситуації, складній з економічної, соціальної та психологічної точок зору. Хоча президент Володимир Зеленський і заявив в ефірі програми «Свобода слова Савіка Шустера», що в Україні не буде спалаху недовіри до нього чи до влади в цілому на тлі пандемії коронавірусу і пов'язаних з цим економічних проблем [7], результати нашого дослідження вказують, що 24.3% студентів УжНУ не мають жодної довіри до влади; 66% опитаних частково довіряють її структурам.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Роль політики в суспільному житті надзвичайно важлива і характеризується масштабністю впливу, цілеспрямованістю, універсальністю, прагматизмом, що зумовлює здатність впливати практично на всі сфери суспільного життя. Політика тісно пов'язана з культурою, мораллю, правом, економікою, тому будь-яка проблема набуває політичної спрямованості, якщо її рішення зачіпає інтереси класів, соціальних груп чи державну владу.

Політична система демократичної України постійно змінюється та вдосконалюється, тож потребує приходу до влади політично-грамотних громадян із високим рівнем національної свідомості. Саме таке суспільство здатне керувати країною в потрібному позитивному руслі і вивести її на якісно-новий рівень.

Як демонструє випадок Ужгородського національного університету, більшість представників сучасної студентської молоді цікавиться політикою, хоча й вважають себе політично пасивними і не беруть участі в жодних мітингах, акціях, протестах через ряд факторів та причин. Також, переважна більшість опитаних не є членом жодної громадської організації. Хоча – як не парадоксально це звучить – вважають, що саме студентська молодь здатна змінити ситуацію в країні.

Також, за нашими спостереженнями для діяльності молоді як суб'єкта політичного процесу потрібним є коректне та достовірне інформування студентів для підвищення їх політичної грамотності: переважна більшість молоді оцінюють свій рівень обізнаності політикою як низький чи середній. Водночас, молодь мотивує себе до активності, щоб сприяти покращенню ситуації в країні і прагне до самореалізації.

Головною проблемою пасивності студентської молоді є недовіра до політичних сил в країні. Це, звичайно, є вагомою перешкодою на шляху до політичної соціалізації молоді в суспільстві. Довіра до влади покращила б суспільний настрій та надала б впевненості в реалізації своїх інтересів молоді в державі.

Отже, є всі підстави для висновку, що владним структурам в Україні потрібно створювати та надавати більше умов для молоді для участі у різних сферах діяльності сучасного суспільства. Студентська молодь повинна мати усі інструменти для вільного висловлення своєї позиції, залучатися до важливих процесів в суспільстві, набувати власний досвід та реалізовувати свої політичні навички на практиці. Державна молодіжна політика повинна стати пріоритетним напрямом для суспільства і здійснюватися в інтересах молодої людини. Зокрема, державні органи повинні всіляко сприяти створенню молодіжних центрів праці, молодіжних громадських організацій для забезпечення працевлаштування молоді, реалізації програм професійного навчання молоді та вдосконалення її професійної майстерності. Тільки у такий спосіб молодь може відчувати себе рівноправним членом громадського суспільства і сприяти прогресивному розвитку України.

Підсумовуючи, зазначимо, що порівняння політичної орієнтації студентів Ужгородського національного університету з позиціями студентської молоді з інших регіонів має потенціал для вивчення у наступних дослідженнях.

Бібліографічний список:

1. Анкета. URL: <https://docs.google.com/forms/d/1PVn9-o3cauBX6rtNwNorUIk8sKc3BIIImNuZfM9CArPM/edit?ts=5e8f654a#responses>
2. «Землетрясение молодежи» откладывается? URL: <https://nv.ua/opinion/zemletrjasenie-molodezhi-otkladyvaetsja-2459560.html>
3. Джеріх А.С., Давиденко Е.М. Політична проблема пасивності громадян в умовах демократії. URL: http://www.rusnauka.com/13_EISN_2009/Politologia/45263.doc.htm
4. Інтернет стає основним джерелом інформації для українців – результати дослідження. URL: <https://netfreedom.org.ua/article/internet-staye-osnovnim-dzherelom-informaciyi-dlya-ukrayinciv-rezultati-doslidzhennya>
5. Пробийголова Н. Деякі тенденції процесу політичної соціалізації молоді // Політичний менеджмент. 2005. №4
6. Українці є світовими лідерами за рівнем недовіри владі – Gallup. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-nedovira-do-vlady-ukrayina-rekord-gallup/29834005.html>
7. Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3008360-zelenskij-ne-ocikue-spalahu-nedoviri-do-vladi-cerez-koronavirus.html>

References:

1. Anketa. URL: <https://docs.google.com/forms/d/1PVn9-o3cauBX6rtNwNorUIk8sKc3BIIImNuZfM9CArPM/edit?ts=5e8f654a#responses>
2. «Zemletryasenie molodezhi» otkladyivaetsya? URL: <https://nv.ua/opinion/zemletrjasenie-molodezhi-otkladyvaetsja-2459560.html>
3. Dzherih A.S., Davidenko E.M. Politichna problema pasivnosti gromadyan v umovah demokratiyi. URL: http://www.rusnauka.com/13_EISN_2009/Politologia/45263.doc.htm
4. Internet stae osnovnim dzherelom informatsiyi dlya ukrayintsiv – rezultati doslidzhennya. URL: <https://netfreedom.org.ua/article/internet-staye-osnovnim-dzherelom-informaciyi-dlya-ukrayinciv-rezultati-doslidzhennya>
5. Probiygolova N. Deyaki tendentsiyi protsesu politichnoyi sotsializatsiyi molodi // Politichniy menedzhment. 2005. #4
6. Ukrayintsi e svitovimi liderami za rivnem nedoviri vladi – Gallup. URL <https://www.radiosvoboda.org/a/news-nedovira-do-vlady-ukrayina-rekord-gallup/29834005.html>
7. Ukrinform. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3008360-zelenskij-ne-ocikue-spalahu-nedoviri-do-vladi-cerez-koronavirus.html>

Almashiy A. O. Ukrainian students 2020: political orientations and views

One of the challenges for Ukraine's development is the formation of an active stratum of citizens with a high level of political consciousness who seek positive change in their country. The political socialization of modern students, their political orientations, and views on political subjectivity were studied on the example of Uzhhorod National University graduates.

The present article focuses on the study of political socialization of student youth, determining their level of trust in government, their competence, and motivation for public action. The author analyzes the level of students' awareness and features of the relationship between society and government. As far as modern youth is an essential public resource of the country and to realize their own needs and interests can unite in youth organizations or movements, which are the most effective tool for communication between youth, society, and government. It is within the framework of such actions that a young person undergoes socialization and finds self-actualization.

The article emphasizes that most representatives of modern student youth are interested in politics, although they consider themselves politically passive and do not participate in any rallies, actions, protests. Also, the study found that the vast majority of respondents are not members of any public organization. However, they believe that it is the student youth that can change the situation in the country. The current level of political literacy of young people can be assessed mainly as medium or low. The issue of the impact of politics on the individual is also taken into consideration.

The author emphasizes that the state, which seeks improvement, needs the most active involvement of creative, ambitious student youth. Welfare in the society of any country depends on its level of political consciousness and culture.

Key words: *youth, students, politics, political activity, political literacy.*